

Sju kriterier som ska utmärka ett regionalt resurscentrum för psykisk hälsa

Arbetet inom regionala resurscentrum för psykisk hälsa syftar till att öka förutsättningarna för jämlik psykisk hälsa genom att främja tillämpningen av kunskapsbaserade insatser.

Resurscentras arbete är baserat på sju gemensamma kriterier som utgör dess huvudsakliga uppdrag.

Genom att uppfylla uppdragen fyller resurscentrum flera funktioner inom sjukvårdsregionens geografiska område. Varje resurscentrum ska skriftligen kunna redogöra för hur funktionerna organiserats. Kriterierna är tillämpbara på offentligt finansierad verksamhet, både i offentligt och privat utförande.

Kriterierna överensstämmer med uppdraget för Regionala Programområden (RPO), dessa är märkta med '*' (ref. Landsting och regioners system för kunskapsstyrning).

De sju kriterierna

1) Främja samverkan

Resurscentrum ska stödja/skapa forum och processer på lednings- och tjänstemannanivå för målinriktad dialog och samordning kring gemensamma angelägenheter på psykisk hälsa-området (t ex länsgemensamma handlingsplaner för psykisk hälsa), både på övergripande länsgemensam och sjukvårdsregional nivå.

Resurscentrum ska ha organisatoriska förutsättningar för sitt uppdrag i form av struktur för ledning/styrning, prioritering och beslutsordning.

Minimikrav: Resurscentrum ska tillse att arbetet med handlingsplaner för psykisk hälsa samordnas med arbetet med att ta fram och implementera nationella vård- och insatsprogram

2) Delaktighet och inflytande

Resurscentrum ska verka för att patient-/brukar-/individ- och närståendeperspektivet tillvaratas i allt förbättrings- och utvecklingsarbete inom området psykisk hälsa.

Minimikrav: Resurscentrum ska samverka med brukarorganisationer/brukare- och närståenderepresentanter. Resurscentrum ska erbjuda modeller för stöd till delaktighet på individnivå.

3) Samordna och använda befintlig kompetens i uppföljning och analys*

Resurscentrum ska använda sig av och kunna kravställa regionala/lokala funktioner med kompetens inom datainsamling och analys, samt verka för att dessa tillvaratas för förbättringsarbete inom området psykisk hälsa. Resurscentrum ska följa upp sin egen verksamhet och verka utveckling och användning av resultatmätt.

Resurscentrum ska främja användning av kvalitetsregister*.

Minimikrav: Resurscentrum ska ha kännedom och kontakt med funktioner som arbetar med insamling av data och dataanalys, samt främja användning av kvalitetsregister.

4) Tydliggöra gemensamma behov*

Resurscentrum ska identifiera gemensamma intressen, behov och utmaningar hos regioner/landsting/kommuner inom sjukvårdsregionens geografiska område och verka för att dessa tillgodoses lokalt och/eller gemensamt eller lyfts till nationell nivå (nationell sammanslutning/myndighet).*

Resurscentrum ska genomföra behovsinventering och bidra till det nationella programområdets behovsanalys och omvärldsbevakning*

Minimikrav: Resurscentrum ska bidra till det nationella programområdets behovsanalys och omvärldsbevakning.

5) Ny- och vidareutveckling*

Resurscentrum ska främja nyutveckling och lösningar på gemensamma utmaningar inom området psykisk hälsa, genom att:

- verka för välfungerande processer lokalt och regionalt för nominering av deltagare till arbetsgrupper inom Nationellt programområde Psykisk hälsa.
- erbjuda former för hur innovativa lösningar på lokal/regional nivå kan identifieras och vidareutvecklas för förpackning.*

Minimikrav: Resurscentrum ska bistå i rekrytering av deltagare till det nationella programområdets arbetsgrupper, samt identifiera 'goda exempel' och hur de kan tillgängliggöras

6) Främja en fungerande infrastruktur för kunskapsspridning*

Resurscentrum ska verka för att bästa tillgängliga kunskap utvecklas och sprids mellan regionala/lokala aktörer och mellan regional/lokal och nationell nivå.* Det kan t ex innebära att

- validera, paketera och sprida goda exempel*,
- kommunicera nationellt framtagna kunskapsstöd till berörda verksamheter (indirekt/direkt)*,
- anpassa nationella kunskapsunderlag och beslutsstöd till lokala/regionala förutsättningar*.

Ett resurscentrum ska bidra till konstruktivt utbyte med andra resurscentra (exempelvis genom att ingå i nätverk).

Minimikrav: Resurscentrum ska utgöra en brygga mellan NPO:s arbetsgrupper och lokala spridningsstrukturer

7) Samordna och nyttja befintlig implementeringskompetens*

Resurscentrum ska ha kännedom om regionala/lokala funktioner med förändrings- och implementeringskompetens, samt verka för att dessa tillvaratas för förbättringsarbete inom området psykisk hälsa (t ex med anledning av regionala handlingsplaner eller implementering av nationella vård- och insatsprogram, VIP).

Minimikrav: Resurscentrum ska ha kännedom om funktioner med förändrings- och implementeringskompetens i kommuner/landsting/regioner i det sjukvårdsregionala området

För landsting/regioner;
Region Jönköpings län
Region Östergötlands län
Landstinget i Kalmar län

Namnförtydligande

Befattning

Ort, datum

Kriterierna är förankrade i berörda kommuner. Se bilaga 1.

Bakgrund

Utvecklingen av regionala resurscentra för Psykisk Hälsa ("resurscentrum") baseras på överenskommelsen mellan staten och SKL gällande psykisk hälsa 2017 och 2018¹, samt från Landsting och regioners system för kunskapsstyrning. Arbetet är förenligt med Landsting och regioners system för kunskapsstyrning².

Det långsiktiga syftet är en jämlik och ökad psykisk hälsa i befolkningen.

Målet med satsningen är att stärka kunskapsutvecklingen inom området genom att sprida bästa tillgängliga kunskap, förbättra arbetet med implementering och medverka till en ändamålsenlig uppföljning lokalt, regionalt och nationellt. Ett etablerat resurscentrum bidrar till effektivare användning av resurser och kortare tid mellan kunskapsproduktion och kunskapstillämpning.

Såväl landsting som kommuner omfattas av resurscentras arbete.

¹ Dnr 16/06741 (2017); dnr 17/05974 (2018). Läs mer om etableringen av resurscentra:
<https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/kunskapsutbyte/>

² Läs mer om systemet:
<https://skl.se/halsasjukvard/kunskapsstodvardochbehandling/systemforkunskapsstyrning.14031.html>

Ett resurscentrum kan vara olika utformat beroende på lokala förutsättningar, men har några gemensamma nämnare (*läs* Kriterier för resurscentrum). Resurscentra ska bygga vidare på det som redan finns och fungerar. Arbete sker inom befintlig linjeorganisation så långt det är möjligt.

Bilaga 1.

Kriterierna har förankrats i följande kommuner

Jönköpings län

Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping, Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda och Värnamo

Östergötlands län

Boxholm, Finspång, Kinda, Linköping, Mjölby, Motala, Norrköping, Söderköping, Vadstena, Valdemarsvik, Ydre, Åtvidaberg och Ödeshög

Kalmar län

Västervik, Vimmerby, Hulstfred, Högsby, Oskarshamn, Mönsterås, Kalmar, Borgholm, Mörbylånga, Torsås, Emmaboda och Nybro